

Motion till riksdagen
2005/06:N243

av Anita Brodén och Runar Patriksson (fp)

En positiv utveckling för Dalsland och Värmland

Motionen delad mellan flera utskott

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering.....	3
Utbildning	3
Vägar.....	4
Övrig infrastruktur	4
Sammanhållen landsbygds politik.....	5
Småföretag	6
Energi	6
Rovdjurs politik.....	6

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om människors rätt att bo där de vill.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om KY-utbildning i Dalsland.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på vägnätet, järnvägen, IT, postservice, Vänersjöfarten, Dalslands kanal och flyget.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att klassa Dalsland som ett s.k. skogslän.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om järnvägsstopp i Dalsland.²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inrättandet av en glesbygdsombudsman.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning av småföretagares rätt till uppskjuten beskattning av vinsten i fem år.³
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utökad avdragsrätt för resor.³
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samarbete mellan kommun och länsstyrelse.⁴
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om delegationsrätt av skyddsjaktsbeslut från Naturvårdsverket till länsstyrelserna.⁴
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskningsinsatser vad gäller alternativ energi.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om krav på el året om i Dalsland och Värmland.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om gränshinder i regelsystemet för gränsgångare beträffande arbete, tjänster, arbetsmarknadsförsäkringar, sjukförsäkringsförmåner och varor mellan Sverige och övriga nordiska länder.⁵
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att riksväg 45 (Via Lappia) blir E 45 från Göteborg till Kare-suando.²
15. Riksdagen begär att regeringen låter göra en översyn och förändring av 27 § och 28 § jaktförordningen.⁴

¹ Yrkande 2 hänvisat till UbU.

² Yrkandena 3–5 och 14 hänvisade till TU.

³ Yrkande 7 och 8 hänvisade till SkU.

⁴ Yrkanden 9, 10 och 15 hänvisade till MJU.

⁵ Yrkande 13 hänvisat till SfU.

Motivering

Dalsland och Värmland har båda stora naturrikedomar, skönhet och enorma utvecklingsmöjligheter. För att ge dessa bygder verktyg för hållbar tillväxt och utveckling krävs politiska beslut om företagande samt satsningar på infrastruktur och samhällsservice. Det krävs också en attitydförändring hos många beslutsfattare för att våga tro på den enskilda människans kraft att både förändra och förbättra sin livssituation.

Det är en liberal utgångspunkt att människor skall kunna bo där de själva vill och där ha möjlighet till ett bra liv. Då tas Hela Sverige i bruk och Hela Sverige Lever. Det ger enligt Folkpartiet tillväxt i hela landet. Folkpartiet liberalerna föreslår i programmet Bo där du vill utökade möjligheter för lands- och glesbygd. I denna motion pekar vi på möjligheterna i Dalsland/Värmland och föreslår kompletteringar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Med motionens innehåll tror vi på möjligheterna för ett attraktivt Dalsland/Värmland med goda kommunikationer, god infrastruktur, bra företagsklimat, trygghet och säkerhet via fler poliser, väl fungerande sjukvård, minskat drogmissbruk, minskad brottslighet, ett ekologiskt hållbart område, goda utbildningsmöjligheter, välutbildade dalslänningar/värmlänningar, ett direktvalt regionfullmäktige för bättre samordning av länens resurser och ett bättre samarbete över läns- och landsgränserna.

Utbildning

Tillgång till goda utbildningsmöjligheter är en viktig hörnsten. Universitetet i Karlstad och Högskolan Väst är bra exempel på utbildningens betydelse för ett helt län/region. Enligt uppgifter från Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning (KY) pågår för närvarande ingen KY-utbildning någonstans i Dalsland. Det anser vi vara en stor brist eftersom kvalificerad utbildning är ett viktigt instrument för att främja industriell och annan utveckling. Det är angeläget att ta planer på KY-utbildning i Dalsland på allvar. Vi anser därför att detta bör snabbutredas. Med hänvisning till det akuta läge som just nu råder kring bilindustrins fortlevnad i dessa regioner förs ofta fram behovet av utbildningsresurser för medarbetare. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Saabs långsiktiga framtid i i Trollhättan är oviss. Det berör tusentals arbetstillfällen på fabriken samt ett stort antal underleverantörer i både Dalsland och Värmland. Tvingas SAAB skära ned ytterligare skulle detta få förödande konsekvenser för hela Västsverige.

Fel! Okänt namn på

Vägar

Vi vill att hela landet skall tas i bruk. Då måste vi skapa ett företagsklimat, som gynnar investeringar i hela landet, alltså även i skogslänen. En viktig del i att skapa ett sådant klimat i Dalsland och Värmland är goda kommunikationer på land, till sjöss och i luften. En upprustning av vägarna är inte bara betydelsefull för utvecklingen av Dalslands/Värmlands näringsliv utan också viktigt och nödvändigt för människor som bor i glesbygden och inte har något alternativ till bilen för sina resor. Riksväg 45 måste bli E 45 snarast möjligt och upprustas snarast. Dess betydelse för industri och näringsliv kan inte nog betonas.

Ett stort problem för denna del är de tjälskadade vägarna. Det innebär att stora vägsträckor under flera perioder stängs av för tung trafik. Inte minst den viktiga skogsindustrin drabbas hårt av dessa problem. För att Dalsland skall få del av de extrapengar som beviljas för upprustning av tjälskadade vägar krävs att Dalsland klassas som skogslän. Värmland har tack vare sin klassning möjligheter att få viktiga bidrag inte minst för tjälsäkring av vägarna. Detsamma borde gälla Dalsland som i minst lika stor utsträckning har samma problem. Att Dalsland ingår i Västra Götalandsregionen torde i detta sammanhang inte ha någon betydelse. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Regeringen har fastställt en nationell väghållningsplan för perioden 2004–2015. Uppgifter gav vid handen att tillräckligt med medel för tjälsäkring skulle utgå till Dalsland, vilket nu inte tycks vara fallet. Detta bör uppmärksammas och åtgärdas.

Vi anser att bilen är en nödvändighet för ett bra liv i glesbygdslänen. Därför anser vi också att resor till omsorg skall kunna dras av i deklarationen på samma sätt som arbetsresor. Vi anser att avdragen skall höjas ytterligare. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Övrig infrastruktur

Den tågtrafik som finns i dag måste förstärkas för att skapa bättre pendlingsmöjligheter mellan större orter av både varor och persontrafik. För att kunna utvecklas är det en nödvändighet för Dalsland/Värmland att ha tillgång till goda järnvägskommunikationer. Vi anser att staten måste ställa kvalitetskrav vid upphandling så att landsbygdens chans till överlevnad säkerställs.

Indragna tågstopp har under den senaste tiden ständigt hotat flera kommuner i framförallt Dalsland men också i Värmland. Att ha tillgång till fungerande kollektivtrafik möjliggör resor både till arbete och skolor och indragna tågstopp kan slå undan dessa möjligheter för många människor samt dränna kommuner när dess befolkning tvingas till arbetslöshet eller flytt. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Vänersjöfartens framtid måste säkerställas, bl.a. genom nya slussar i Trollhättan, och kanalen måste ha lika konkurrensmöjligheter som övriga transportföretag. Här måste vi också nämna Dalslands kanal och dess viktiga in-

slag för båtturen. Turismen är ett stort inslag av företagande i Värmland och Dalsland. Karlstads flygplats m.fl. bör förstärkas för att skapa bättre möjligheter till person- och fraktflyg.

Tillgången till goda telekommunikationer (IT) och postservice är avgörande för att moderna företag skall kunna besluta att etablera sig och växa. Tillgång till el året om är också nödvändigt för Dalsland och Värmland liksom för alla delar av Sverige. Under ett antal år har Dalsland/Värmland fått uppleva långa elavbrott beroende på eftersatt underhåll på elnätet. Det är helt oacceptabelt då det drabbat många både enskilda och företag mycket hårt. Stormen Gudrun visade med all önskvärd tydlighet hur sårbart vårt samhälle är när elnätet slås ut. För såväl enskilda som för företag är det synnerligen viktigt att tillförsäkras tillgång till el under hela året. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Vi är övertygade om att generella satsningar på infrastruktur, utbildning och enklare skattesystem gör mer för glesbygdens utveckling än den nuvarande selektiva politiken, som huvudsakligen flyttar arbetsplatser från en ort till en annan med statliga bidrag. Enligt en nyligen presenterad rapport gjord av livsmedelsekonomiska institutet betonas vikten av en fungerande service på landsbygden för tillväxten.

Sammanhållen landsbygdspolitik

Regionalpolitik handlar inte bara om pengar och infrastruktur, den handlar också om var besluten fattas. Skall vi få en lokal mobilisering måste fler beslut fattas lokalt, den kommunala självstyrelsen måste stärkas. Våra beslutsfattare skall väljas direkt i allmänna val. Därför säger Folkpartiet nej till att lämna över makt till indirekt valda organ men ja till nya direktvalda regionfullmäktige, som kan ersätta landstinget och dessutom överta stora delar av länsstyrelsens uppgifter.

Folkpartiet är öppet för en generösare syn på strandskyddet. För många människor innebär det en hög livskvalitet att få bo strandnära och det kan också locka människor till mer glest bebodda bygder. Speciellt skyddsvärda områden bör dock säkerställas i samråd med länsstyrelsen. Det är vår övertygelse att invånarna är de som är bäst lämpade att besluta om kommunens/regionens framtid. Genom att Värmland är en egen region har länet möjligheter att söka samarbete med andra, både över regions/länsgränserna och över riksgården mot Norge. Det är ett samarbete över landsgränsen som måste följas upp av förenklningar i gränspasserings av både tjänster, arbetsmarknadsförsäkringar, sjukförsäkringsförmåner och varor mellan de nordiska länderna. Gränshindren måste få sin lösning inom en snar framtid.

Vi föreslår inrättandet av en glesbygdsombudsman. Glesbygdsombudsmannen skall ge udd åt glesbygdens invånare, företagare och anställda, för att skydda den servicegaranti som varje ort i Sverige har rätt att kräva. Detta kan gälla infrastruktur, vägar, IT, postservice, skola, vård och omsorg m.m. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

I Folkpartiets landsbygdsmotion utvecklar vi ytterligare vår syn på hur en sammanhållen landsbygdspolitik ser ut.

Småföretag

Småföretagare är basen för landets tillväxt. Snåriga regler och tungrodd byråkrati drabbar framförallt landsbygden där de flesta enmans- och fåmansföretagen finns. Utöver alla förenklingar och reformer som Folkpartiet föreslår anser vi också att man precis som med skogskontot bör kunna skjuta upp beskattningen av vinsten i fem år för att själv kunna stärka sitt kapital utan behov av lån. Riskkapital är en bristvara för småföretagare i Dalsland/Värmland och andra glesbygdsområden i Sverige. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Småföretagaren är gles/landsbygdens räddare. Här ingår ju både jord- och skogsbrukare samt alla andra som kan bli självgående via eget företagande och kanske med en eller flera anställda rädda många orter i Dalsland och Värmland.

Energi

Vi anser det vara av största vikt att alternativ energi ges marknadsmässiga möjligheter att konkurrera. Det krävs långsiktiga regler för att möjliggöra nya alternativ på marknaden och för att ge branscherna mod att våga satsa och för att kunna leva upp till EG-direktivet om 5,7 % bioenergi år 2007. Forskning inom energiområdet i samverkan med företag behöver förstärkas. Folkpartiet anser inte att det finns en enstaka lösning på vår energiförsörjning, utan ”många blommor skall kunna blomma”. Det kan exempelvis handla om biobränsle, vind eller vätgas. I Dalsland har man kommit långt vad gäller vätgasforskningen, ett spännande internationellt projekt som förmodligen kommer att betyda oerhört mycket framöver.

Våra skogar är också en viktig energiresurs. Bioenergin utgör 90 TWh årligen med en utvecklingspotential enligt beräkningar på ytterligare 45–70 TWh/år att jämföra med fossil energi (230 TWh) vatten (80 TWh) och kärnkraft (70 TWh). Ett kluster av forskare i samverkan med industrin skulle kunna ha sitt säte i denna region. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Rovdjurspolitik

En liberal rovdjurspolitik i allmänhet och en vargpolitik i synnerhet handlar om att få en balanserad syn där ytterligheterna jämkas i en ömsesidig förståelse och acceptans. En liberal vargpolitik har två utgångspunkter.

Fel! Okänt namn på

Den ena utgångspunkten handlar om att vara lyhörda för människors oro och frustration. Oron handlar till stor del om skadad och dödad tamboskap och frustrationen över en byråkratisk tröghet och en politiskt oförstående attityd. Struntar vi i detta riskerar vi både politikerförakt och faunakriminella grupper.

Den andra utgångspunkten handlar om att bevara den biologiska mångfalden. Att vargstammen skall vara genetiskt livskraftig och frisk är det som är mest väsentligt – inte vilket specifikt antal stammen uppgår till. Det geografiska området är nu begränsat, vilket innebär ett större ”tryck” på Dalslands- och Värmlandsskogarna. Ett större spridningsområde över landet skulle minska denna belastning på ett par landskap. Den byråkratiska trögheten borde snabbt kunna åtgärdas. Naturvårdsverket borde kunna delegera beslut rörande varg till länsstyrelserna, med rapporteringsskyldighet.

Det är också nödvändigt med en översyn och förändring av lagstiftningen av 27 § och 28 § jaktförordningen. 27 § begränsar Naturvårdsverkets utrymme att fatta beslut och 28 § innebär en otydlighet i skydd av tamdjur. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 26 september 2005

Anita Brodén (fp)

Runar Patriksson (fp)